

PHOS - na ceste za rozhodujúcim okamihom

Krása. Dobro. Pravda. Triáda slov predstavujúca neutíchajúcu a nikdy neskončenú snahu o výpovednú hodnotu umenia, ktorá si v mysli človeka brázdí chodbičky na ceste k jadrú, pomaly sa vkráda až tam, k srdcu. Súčasnosť zastúpená postmodernou konzumnou spoločnosťou však vystavala múr pred svalom ľudskosti. Vytrhla človeka z väzieb tradícií, morálnych hodnôt, zmietla istoty a authority, zdanlivo povolila uzdu slobodnej individuality, prebudila vír túžob neschopných sebanaplnenia, spôsobila príval povrchných plochých obrázkov umelo reflektujúcich skutočnosť.

Občianske združenie PHOS (Photography of Society – Fotografia očami spoločnosti) bolo sformované skupinou mladých fotografov a teoretikom umenia na základe rovnomenného projektu, aby v súčasnom svete protikladov poukázali na silu dokumentárnej fotografie a jej neoddeliteľnosť od každodenného života, na fotografiu, ktorá sprostredkúva hlbokú humánnu výpoveď, pomocou ktorej môžeme spoznávať, hodnotiť, skúmať, objavovať, vnímať a meniť naše postoje. Svojou tvorbou búrajú pomyselné hranice spoločenskej obmedzenosti – náboženskej, politickej či ideologickej, a tým sa rovnako dotýkajú každej ľudskej bytosti. Výsledkom toho je výpovedná umelecká hodnota fotografií, ktoré naplňajú schránku života obsahom, zmyslom. Odhaľujú monumentálnosť zdanlivej obyčajnosti spustením procesu asociácie predstáv i pocitov.

Tvorba dokumentárnych fotografov tohto združenia je stretom ciest v hľadaní rozhodujúceho okamihu zachytenia ľudského príbehu spoločne sledujúc vzdanie pocty Henriemu Cartierovi-Bressonovi a ďalším zakladateľom princípu rozhodného umenia, no každý z týchto fotografov to robí spôsobom jemu vlastným. Využívajúc mágiu dokumentárnej fotografie zobrazujú ľudí v tých najrôznejších situáciách, v prostrediach, v krajinách.

Štvorica fotografov – Michal Fulier, Andrej Lojan, Laco Maďar a Matúš Zajac - za pomedzím predmetného sveta objavujú emocionálny i ideový náboj človečenstva, vnútornú pravdu života. Títo fotografi sa nesnažia spoločenské normy ničiť, iba ukazujú nový pohľad na skutočnosti, v spleti príbehov ľudských osudov strhávajú závoj, ktorý bráni uvedomovať si to, čo nie je možné vidieť priamo.